

ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ІННОВАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ОБСЯГ ВИТРАТ НА МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

© С.Ю. Гвоздю, 2012

Особливістю функціонування промислових підприємств є їх залежність від ряду чинників, які впливають на конкурентоспроможність та приводять до зміни обсягу витрат на інноваційну діяльність. Інноваційна продукція дає змогу зайняти нові ринкові ніши або збільшити частку на вже існуючому ринку. Але поряд з тим на шляху інноваційного розвитку постає ряд проблем, вирішення яких дасть змогу ефективному функціонуванню машинобудівних підприємств.

В загальному всі фактори впливу на інноваційну діяльність можна поділити на внутрішні та зовнішні. До внутрішніх факторів можна віднести: недостатність власних грошових засобів, висока вартість інновацій та залучення позикових ресурсів, високий економічний ризик, низька платоспроможність підприємств, недооцінка інноваційного проекту або явне заниження вартості інноваційного проекту розробником.

До зовнішніх факторів стосовно інноваційної діяльності можна віднести: недостовірні оцінки ефективності інновацій, існування обмежень з боку держави для зміцнення конкурентоспроможності економіки, постійні зміни в законодавстві, недостатньо фінансової підтримки зі сторони держави, відсутність дієвих стимулів з боку держави для підприємств, що впроваджують інновації, вплив наукових кадрів за кордон.

З метою визначення факторів, що стримують інноваційну діяльність на машинобудівних підприємствах, було проведено опитування респондентів. З цією метою була побудована таблиця, в якій зазначались фактори впливу на інноваційну діяльність. Керівництво кожного опитуваного машинобудівного підприємства мало оцінити який саме фактор найбільше впливає на витрати на інноваційну діяльність. Для полегшення опитування респондент міг оцінити один фактор як основний, середньої вагомості або низької вагомості.

За результатами дослідження, було визначено, що основними економічними факторами, які заважають розвитку інноваційної діяльності в Західному регіоні, являється недостаток власних грошових засобів (даний фактор оцінили як основний 7 підприємств), фінансової підтримки з боку держави (6), висока вартість нововведення (6 підприємств). Серед виробничих факторів можна відзначити низький інноваційний потенціал підприємства, недостатність інформації про ринку збуту продукції. Дані фактори оцінили як основні 5 підприємств. Серед інших факторів найбільш важливими є нерозвинутість інноваційної інфраструктури та ринку технологій (4), а також недостатність законодавчих та нормативно-правових документів, які регулюють і стимулюють інноваційну діяльність (6 респондентів).

Проведення інноваційних заходів у складних умовах сучасної економічної ситуації пов'язане зі значними труднощами та фінансовими ризиками. Аналіз свідчить, що фінансові труднощі найбільше впливають на процес науково-технічного розвитку виробництва. На групу факторів, пов'язаних із низькою фінансовою спроможністю, вказують майже всі машинобудівні підприємства. Крім загальних причин недостачі власних коштів та неможливості залучення державних джерел фінансування, значне місце посідає високі ризики інноваційної діяльності, рівень корупції, стабільність законодавства. Ці та інші фактори де стимулюють вливання грошових коштів в інноваційну діяльність підприємств і, як результат, зменшується кількість витрат на інноваційну діяльність та обсяги інноваційної продукції та технології. Підприємство не може запроваджувати в своїй роботі новинки через дані фактори. Врахування факторів впливу на інноваційну діяльність допоможе систематизувати бухгалтерський облік на підприємстві та забезпечити нормальне функціонування підприємства.